

KARDINAAL ROBERT SARAH

HIJ HEEFT ONS
ZOVEEL GEGEVEN

Eerbetoon aan Benedictus XVI

uitgeverij
Betsaida **De Boog**

Inhoud

Inleiding	9
-----------	---

EERSTE DEEL

MYSTIEK PORTRET VAN BENEDICTUS XVI

God is!	19
I Binnengaan in het mysterie van de Zoon om de Vader te aanschouwen	23
II De blik van de Vader	35

TWEEDE DEEL

GEZICHTEN VAN HET PAUSSCHAP

I Benedictus, mijn vriend	59
II De toekomst van de Kerk is afhankelijk van de liturgie	65
III Hogepriester en belijder van het geloof	71
IV Als een heilige Augustinus van de moderne tijd	85
V Licht in de nacht. Midden in de crisis van het kindermisbruik, de blik van Benedictus XVI op de Kerk	91
VI Het Afrikaanse continent, de geestelijke 'longen' van de mensheid	107
VII Benedictus de Grote	115

DERDE DEEL

TIEN TEKSTEN OM OP WEG TE GAAN MET
BENEDICTUS XVI

I	De Kerk op de drempel van het derde millennium	127
II	De genade van de kleinen	143
III	De glimlach van de heilige maagd	147
IV	Ik zou altijd bij Jou willen zijn	155
V	Het heilige karakter van de Eucharistie	161
VI	Een oase waar we levend water mogen putten	165
VII	Vervuld van de vreugde van de Heer	171
VIII	Een hart dat tevreden is met God	185
IX	Geen dienaren meer, maar vrienden	191
X	Onze geestelijke jeugd vernieuwen	197
	Dankwoord	211

God is!

Beschouwen we het enorme oeuvre van Benedictus XVI, dan worden we door duizeling bevangen. Gedurende dertig jaar aan de zijde van Johannes Paulus II, en daarna als zijn opvolger op de troon van Petrus, heeft hij het geestelijke en theologische fundament gelegd voor de Kerk in het derde millennium. Wat is toch de sleutel tot de kathedraal van denken die Joseph Ratzinger heeft gebouwd? Het architectonische principe van het denken van paus Benedictus XVI is gelegen in God; nauwkeuriger uitgedrukt: in het beschouwen en liefhebben van God, veeleer dan in een persoonlijke eigenschap, in een psychologische trek.

Zoals hij reeds in 1977 schreef: 'De grondslag voor de richting waarin de christelijke bekering moet gaan, is: *'God is!'* Door die zo nuchtere woorden komt het licht van het geloof aan de dag. 'God is en dus zijn de goden God niet. Dus moeten we Hem aanbidden en niemand anders.' Joseph Ratzinger bouwt zijn onderricht niet op een persoonlijke ervaring en evenmin op een subjectief aanvoelen of een bijzondere geschiedenis, maar op een feit dat zich aan hem opdringt: God is! Men moet die overweging uit de jaren '70 lezen waarin de toekomstige paus in zijn woorden steeds weer die uitroep doet terugkeren die tegelijk contemplatief en jubelend is: *'God is!'* De ziel van Joseph Ratzinger openbaart zich daar in haar diepste grond: *'God is'*, hetgeen betekent: boven al onze strevingen en al onze belangen is er de oppermacht van de waarheid en gerechtigheid. Daar is de waarde van wat op aarde geen waarde heeft. Daar is de aanbidding van God zelf, de waarachtige aanbidding die de mens

beschermt tegen de dictatuur van de eerezucht en die als enige in staat is hem te behoeden voor de dictatuur van de afgoden.¹ God is! Welk een bevrijding! In een tijd waarin de Kerk obsessief bezig is door zichzelf, haar structuren, haar toekomst, haar streven om zich aan te passen aan de westerse wereld, zegt Benedictus XVI tot ons: 'Aan alles ten grondslag liggen die opgetogen en liefdevolle woorden: *God is*'. In een tijd waarin zoveel tijd wordt verdaan met bijeenkomsten, met een nationale synodale weg waarvan het enige onderwerp is: wijzelf en nog eens wijzelf, nodigt hij ons uit om ons van onszelf af te wenden om ons tot God te wenden, die God wiens 'zijn' het enige licht is.

Ik stel me voor dat Benedictus XVI zeker graag een synode bijeengebracht zou hebben waarvan het enige onderwerp zou zijn: *God is!*

Ik zou mijn lezers echter met betrekking tot deze uitroep willen behoeden voor een misverstand. De uitroep, dit '*God is*', mag niet verstaan worden als een kille en starre actie van het verstand. Het is alsof Benedictus de woorden met heldere stem tegenover mij uitspreekt. Het is alsof ik ze uitgesproken hoor worden door zijn zachte stem, bevend van emotie tegenover het mysterie; zijn stem vol liefde voor de aanschouwde werkelijkheid. '*God is*' betekent niet alleen dat God bestaat, maar omvat een meer intense betekenis: God *is* in volheid, Hij ontvouwt de gehele oneindige omvang van zijn wezen. Door dit '*God is*' uit te spreken, spreekt Joseph Ratzinger ook de zekerheid uit dat hij door God bemind wordt: '*God is*', wat ook wil zeggen: wij zijn allen zijn schepselen. (...) Wij zijn schepselen die door Hem gewild zijn en bedoeld voor de eeuwigheid. (...) De mens is niet bij toeval ontstaan. (...) De mens komt voort uit de scheppende liefde van God. God is – vóór alles moeten we hier dat woordje 'is' onderstrepen, in de betekenis van: God is waarlijk, dat wil zeggen: Hij is actief, Hij handelt, Hij is in staat tot handelen en Hij handelt op zeer werkelijke wijze, nu,

¹ Joseph Ratzinger, *Der Gott Jesu Christi. Betrachtungen über den dreieinigen Gott*, Neuausgabe: Kösel-Verlag, München 2006.

God is!

in onze wereld en in ons leven. Hij heeft geen ontslag genomen met betrekking tot de grote wereldmachinerie, Hij heeft niet alle werking verloren, als zou de wereld helemaal uit zichzelf functioneren. De wereld is en blijft zijn wereld.²

Hierin wordt ons de mooie ziel van Joseph Ratzinger geopenbaard. Hij is gegrepen door de liefde van God en heeft zich erdoor laten grijpen. In dat '*God is*' ligt de volledige theologische en – wij durven te zeggen – mystieke ervaring van Joseph Ratzinger. Hij heeft tot in het diepste van zijn wezen de liefde van God, de goedheid van God en de barmhartigheid van God ondervonden.

² Ibid.